

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยมีรายละเอียด
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2551 จำนวน 450 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งลักษณะของ
ประชากรออกมาเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน และครูผู้สอน จำนวน
382 คน และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้
การเปิดตารางของ R.V.Krejcie D.W. Morgan (ประยูร อาษานาม, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน
264 คน

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน

1.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 196 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามผู้บริหาร และครูผู้สอน

ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	68	68
ครูผู้สอน	382	196
รวม	450	264

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่ง และตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีทั้งหมด 11 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านละจำนวน 4 ข้อ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านละจำนวน 5 ข้อ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู และด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านละจำนวน 3 ข้อ และ รวม 44 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3.3 สร้างเครื่องมือในการวิจัยตามกรอบแนวคิด
- 3.4 เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
- 3.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถาม กับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งรายละเอียดเสนอในภาคผนวก ง
- 3.6 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดวิทยาลัยการอาชีพชาณุวรลักษบุรี จ. กำแพงเพชร จำนวน 27 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1974 อ้างถึงใน เซาว์ อินเีย, 2543, หน้า 227 - 228) มีค่าเท่ากับ 0.984 รายละเอียดเสนอในภาคผนวก จ
- 3.7 นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์
- 3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
- 3.9 นำเครื่องมือไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อนำไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ในการออกหนังสือขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยัง ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 6 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับบุคคลากรในสถานศึกษา ด้วยตนเอง

4.3 นำแบบสอบถามสำรวจกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 264 ชุด และรวบรวมแบบสอบถามกลับภายในวันเดียวกันด้วยตนเอง ซึ่งได้กลับมาครบทั้ง 264 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้น ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยสถิติทดสอบ t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน โดยสถิติทดสอบ F - test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

6.1 สถิติบรรยาย ได้แก่

6.1.1 การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน

6.2.1 การทดสอบค่าที (t - test)

6.2.2 การทดสอบค่าเอฟ (F - test) กรณีพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)